

Verandering van leverancier

Vaste vergoeding

OMSCHRIJVING

Bij het veranderen van leverancier ontvangt een klant een slotfactuur van ESSENT.

Bij nazicht van deze slotfactuur stelt zij vast dat er haar een vaste vergoeding wordt aangerekend voor een volledig jaar, voor de periode vanaf 01/01/2019. De klant betwist deze vaste vergoeding gezien zij maar klant is gebleven tot 01/05/2018. Zij vindt dan ook dat de vaste vergoeding maar tot 01/05/2018 aangerekend mag worden en dient een klacht in bij de Ombudsdienst.

STANDPUNT VAN DE LEVERANCIER

De vaste vergoeding dient om de kosten te dekken die ESSENT voor iedere klant voornamelijk in het begin van het leveringsjaar maakt. Deze vergoeding is niet gelinkt aan de schade die ESSENT lijdt ten gevolge van het vertrekken van de klant. Het betreft dus geen bijkomende kosten/vergoedingen die aangerekend worden omwille van de verbreking van het energiecontract.

Volgens ESSENT is er geen enkele bepaling die het aanrekenen van een vaste vergoeding per gestart leveringsjaar verbiedt of een pro rata toepassing van de vaste vergoeding verplicht. De relevante regelgeving geeft aan energiebedrijven de toelating hun prijzen vrij te bepalen.

AANBEVELING VAN DE OMBUDSDIENST

De Ombudsdienst is van mening dat dergelijke aanrekening van de vaste vergoeding een (verkapte) vorm is van een verbrekingsvergoeding, ongeacht de benaming ervan, de wijze waarop deze vergoedingen worden gecommuniceerd, vastgesteld in de contractuele voorwaarden of aangerekend op de factuur.

De Ombudsdienst verwijst hierbij naar artikel 18 §2/3 van de wet betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt die duidelijk is en niet vatbaar voor interpretatie:

De huishoudelijke afnemer of de K.M.O. heeft het recht een overeenkomst, zowel van bepaalde duur als van onbepaalde duur, voor de continue levering van elektriciteit op elk ogenblik te beëindigen mits een opzegtermijn van één maand wordt nageleefd.

Elk contractueel beding dat afbreuk doet aan dit recht, is van rechtswege nietig.

De leverancier waarmee de huishoudelijke afnemer of de K.M.O. een overeenkomst tot continue levering van elektriciteit sluit, wordt verondersteld gemandateerd te zijn om het recht bedoeld in het eerste lid uit te oefenen, tenzij uitdrukkelijke, andersluidende overeenkomst.

Wanneer de huishoudelijke afnemer of de K.M.O. gebruik maakt van het recht dat hem wordt toegekend krachtens het eerste lid, mag hem hiervoor geen enkele vergoeding in rekening worden gebracht. (onderlijning door de Ombudsdienst voor Energie)

Een gelijklopende bepaling is opgenomen in artikel 15/5bis, §11/3 van de Gaswet. Deze bepalingen zijn van dwingend recht. Er kan dus niet van worden afgeweken bij contractuele

clausule in de algemene of bijzondere voorwaarden of in een akkoord aangegaan door de energiebedrijven, zoals dat geval is in het Consumentenakkoord dat van toepassing is vanaf 1 januari 2018 en ook ondertekend is door de bevoegde Minister van Consumentenzaken. Dat kan evenmin als er in dergelijke clausules niet uitdrukkelijk sprake is van een vergoeding wegens beëindiging van de overeenkomst, maar als die vergoeding de facto wel hetzelfde effect heeft.

De Ombudsdienst stelt dus vast dat deze handelswijze indruist tegen de wet. De verbrekingsvergoedingen bij consumenten en kmo's werden immers afgeschaft opdat eindafnemers sneller en eenvoudiger van leverancier kunnen veranderen.

Het aanrekenen van een vaste vergoeding per gestart leveringsjaar zorgt opnieuw voor een financiële drempel bij het veranderen van energieleverancier. Als een klant hoe dan ook de vaste vergoeding voor een volledig jaar moet betalen, remt dit hem af om voor het verstrijken van het jaar in te gaan op een interessant voorstel van een andere leverancier.

Om geen enkel nadeel te ondervinden bij een leverancierswissel, kan de klant dus enkel overstappen op de einddatum van zijn contract. Zo niet moet hij een deel vaste vergoeding betalen voor een periode waarin hij geen klant is. Bovendien dient hij eventueel een vaste vergoeding voor deze periode opnieuw te betalen aan zijn nieuwe energieleverancier.

Dit standpunt wordt ook ondersteund door de federale regulator CREG in zijn studie (F)1858 "Jaarlijkse monitoring van de prijzen op de elektriciteits- en aardgasmarkt voor gezinnen en kleine professionele verbruikers" van 15/11/2018 waar in punt 47 het volgende wordt gesteld:

"De CREG stelt voor om alle leveranciers te verplichten het abonnement te factureren pro rata het aantal dagen waarop geleverd werd om te vermijden dat deze vaste kost een rem vormt om van leverancier te veranderen."

De Ombudsdienst heeft ESSENT dan ook aanbevolen om de vaste vergoeding (70 euro incl. BTW) pro rata aan te rekenen voor het aantal dagen dat de klant beleverd werd door ESSENT.

ANTWOORD VAN DE LEVERANCIER

ESSENT deelt mee dat er geen sprake is van een verbrekingsvergoeding daar *"een verbrekingsvergoeding werd aangerekend om kosten naar aanleiding van de stopzetting van de overeenkomst te vergoeden. De aanrekening van de vaste vergoeding gebeurt niet naar aanleiding van de stopzetting, maar wordt gewoon op de eerste afrekening gezet."*

ESSENT rechtvaardigt de aanrekening van de vaste vergoeding per gestart leveringsjaar omdat *"geen enkele wettelijke bepaling dit verbiedt. Vrije prijszetting is één van de belangrijke fundamenteën van de Europese liberalisering en de Europese Commissie heeft al meermaals duidelijk aangegeven dat prijsregulering in strijd is met de Europese energierichtlijnen."*

ESSENT is in zijn reactie tevens van mening dat de klanten *"vóór contractsluiting afdoende geïnformeerd zijn dat de vaste vergoeding integraal bij de start van ieder leveringsjaar verschuldigd is, daar dit transparant op de tariefkaart vermeld staat"*.

COMMENTAAR VAN DE OMBUDSDIENST

Op vraag van de Ombudsdienst voor Energie heeft de Consumentenombudsdienst op 3 augustus 2018 een collectieve rechtsvordering ingediend bij de Ondernemingsrechtbank te Brussel over de forfaitaire aanrekening van de vaste vergoeding.

In afwachting van een definitieve uitspraak behoudt de Ombudsdienst zijn standpunt zoals omschreven in de aanbeveling.